

Список використаних джерел

1. Одеський державний університет внутрішніх справ (сайт), видання кафедр. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/items/18f1dbb6-c922-4733-99c0-b4afd9ff083b>.
2. Національна академія внутрішніх справ (сайт), навчальні матеріали, поліцейська деонтологія. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/police_deontology/info/lec4.html.
3. Наказ МОЗ «Про затвердження Порядку застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0577-08#Text>.
4. Харківський національний університет внутрішніх справ (сайт), наука. URL: <https://univd.edu.ua/>.

Шипп Володимир Володимирович,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

професор кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ, доктор педагогічних
наук, професор **Короткова Ю. М.**

ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПРАВООХОРОННІЙ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Правові аспекти функціонування української мови під час воєнного стану регулюються законодавчими актами України, які спрямовані на захист державної мови як важливого елемента національної безпеки, забезпечення її використання в офіційній комунікації, а також у діяльності органів правопорядку, зокрема Національної поліції України.

Передусім йдеться про відповідні статті Конституції України та Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Так, у статті 10 Конституції України українську мову визнано єдиною державною на всій території країни [1]. У пунктах 7–8 частини першої статті 9 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» йдеться про те, що володіти державною мовою та

застосовувати її під час виконання службових обов'язків зобов'язані особи начальницького (середнього і вищого) складу; особи рядового, сержантського і старшинського складу Національної поліції, інших правоохоронних та розвідувальних органів, посадові особи інших органів, яким присвоюються спеціальні звання. Особи начальницького (середнього і вищого) складу Національної поліції зобов'язані підтвердити вільне володіння державною мовою шляхом складання іспиту й отримання державного сертифікату, який видається Національною комісією зі стандартів державної мови [3].

Вільному володінню правоохоронцями державною мовою надається досить великого значення, оскільки це сприяє зміцненню державної єдності, правопорядку, забезпечує протидію маніпуляціям ворога та запобігає нав'язуванню ворожих наративів. В умовах воєнного стану використання української мови в діяльності Національної поліції є не тільки правовим обов'язком, але й засобом консолідації суспільства навколо національних цінностей. Це сприяє посиленню морально-психологічної стійкості населення, яке в умовах війни потребує впевненості й підтримки з боку правоохоронних органів.

Дотримання мовних норм є ключовим для забезпечення легітимності дій поліції, а також для захисту прав громадян, незалежно від їх мовної ідентичності. Застосування державної мови не тільки забезпечує правову комунікацію, а й формує єдність та підтримку державних інституцій [4].

Використання української мови в діяльності Національної поліції України є важливим і для підтримки довіри суспільства до правоохоронних органів, для налагодження ефективної комунікації з населенням, що має критичне значення для підтримання правопорядку та безпеки в країні. Застосування української мови поліцейськими демонструє відданість державі та її народу, забезпечуючи ефективну взаємодію з населенням та захист національних інтересів [2].

Слід зазначити, що використання української мови в діяльності поліції є критично важливим для уніфікації комунікації, що впливає на ефективність роботи правоохоронних органів. По-перше, єдина мова забезпечує зрозумілість спілкування як всередині колективу, так і з громадянами, що допомагає уникнути непорозумінь, викликаних діалектними відмінностями. По-друге, послуговування українською мовою підвищує ефективність обміну

інформацією та прийняття рішень. Це зменшує ризик конфліктів, пов'язаних з мовними бар'єрами.

Окрім цього, коректне та грамотне використання української мови під час оформлення актів, протоколів, висновків тощо є критично важливим для кожного поліцейського. Це забезпечує не лише точну й однозначну фіксацію подій та фактів, але й гарантує відповідність правовим нормам, ефективність правової комунікації та дотримання прав громадян. Неточності у використанні мови (лексичні, термінологічні, морфологічні, синтаксичні, пунктуаційні) можуть спричинити юридичні помилки, що в свою чергу здатні призвести до порушень прав людини та викликати недовіру до правоохоронних органів. Важливо, щоб усі документи були зрозумілими, чіткими та відповідали нормам українського ділового мовлення, що є гарантією професійної майстерності поліцейських і підвищує ефективність їх діяльності.

Таким чином, використання державної мови в роботі правоохоронних органів сприяє зміцненню державної єдності, правопорядку, посиленню довіри громадян до працівників поліції, уникненню непорозумінь через мовні бар'єри, що є важливим в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Конституція України. № 254к/96-ВР від 28 червня 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Кульчицький С. В. Українська мова як фактор національної ідентичності. Київ: Освіта, 2019. 200 с.
3. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України № 2704-VIII від 25 квітня 2019 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19?find=1&text=%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5+%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F#w1_1.
4. Про інформацію : Закон України № 2657-XII від 2 жовтня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.